

Dosarul nr. 3ra-458/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – C. Guzun

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, I. Muruianu, V. Negru

ÎNCHEIERE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Oleg Godovaniuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a admis acțiunea depusă de către Oleg Godovaniuc,

constată:

La 15 ianuarie 2020, Oleg Godovaniuc a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii a invocat că în perioada 16 martie 1991 – 29 decembrie 1992 și 29 decembrie 1992 – 12 octombrie 2009 a activat în cadrul organelor afacerilor interne, ultima funcție deținută fiind de polițist de pază și escortă al izolatorului de detenție provizorie a Comisariatului de Poliție municipal Bălți.

În temeiul ordinului nr. 98 ef. din 09 octombrie 2009 a încetat serviciul în poliție și contractul individual de muncă, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI.

Conform calculului vechimii în muncă efectuat de angajatorul Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în serviciu pentru fixarea pensiei la 12 octombrie 2009 constituia 20 de ani.

Astfel, reclamantul a notat că în temeiul calculului vechimii în muncă i-a fost stabilită pensia pe linia MAI în proporție de 50% din cuantumul soldei, având în vedere că vechimea în muncă stabilită era 20 de ani.

Prin hotărârea din 06 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în dosarul nr. 3-1642/17, a fost obligat Ministerul Afacerilor Interne să-i

recalculeze vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de Poliție municipal Bălți, calculând două luni vechime în muncă de 30 de ani 06 luni.

În temeiul aceste hotărâri judecătorești, s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți cu cerere privind recalcularea pensiei conform noii vechimi în muncă.

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2231 din 18 aprilie 2019 i-a fost stabilită pensia în cuantum de 75% din suma soldei, reieșind din vechimea în muncă de 34 de ani 11 luni, începând cu 06 februarie 2018 (data pronunțării hotărârii judecătorești).

Respectiv, în baza deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2231 din 18 aprilie 2019 i-a fost achitată diferența pensiei începând din 06 februarie 2018.

Reclamantul a menționat că, la 09 septembrie 2019, a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat modificarea datei de stabilire a pensiei recalculate începând cu 12 octombrie 2009 și achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pe perioada anterioară.

Prin decizia nr. G-2071/19 din 26 septembrie 2019, recepționată la 04 octombrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă.

În opinia reclamantului decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2231 din 18 aprilie 2019 este arbitrară și nu corespunde cadrului legal existent, iar decizia de respingere a cererii prealabile neîntemeiată și ilegală. Or, Ministerul Afacerilor Interne, care la momentul stabilirii pensiei – 12 octombrie 2009 era organ cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei, în mod eronat i-a calculat vechimea în muncă și i-a stabilit pensia în mărime de 50% din cuantumul soldei.

Reieșind din considerentul că, la 12 octombrie 2009, stagiul necesar pentru stabilirea pensiei era de 20 de ani, iar la data depunerii cererii de pensionare avea o vechime în muncă de 30 de ani 06 luni, Ministerul Afacerilor Interne urma să calculeze și să stabilească pensia în proporție de 75% din cuantumul soldei.

Reclamantul a conchis că din vina organului cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei, care la 12 octombrie 2009 era Ministerul Afacerilor Interne, i-a fost stabilită o pensie în mărime de 50%, deși trebuia să-i fie stabilită în proporție de 75% din suma soldei.

Această situație a generat achitarea unei pensii mai mici, începând cu 12 octombrie 2009 și până la data depunerii acțiunii în judecată.

Reclamantul Oleg Godovaniuc a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2231 din 20 februarie 2019, în partea prin care i s-a stabilit că pensia majorată urmează a-i fi plătită începând cu 06 februarie 2018, ca fiind ilegală; anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2017/19 din 26 septembrie 2019 pe marginea cererii prealabile, ca fiind ilegală; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să modifice data stabilirii pensiei recalculate lui Oleg Godovaniuc, fixând-o începând de la 12 octombrie 2009; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite diferența pensiei recalculate lui Oleg Godovaniuc în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 12 octombrie 2009.

Prin încheierea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat ca fiind inadmisibilă acțiunea lui Oleg Godovaniuc în partea pretențiilor față de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți (f.d. 37 recto-verso).

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de către Oleg Godovaniuc.

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2231 din 20 februarie 2019, în ceea ce privește data de stabilire a pensiei majorate din 06 februarie 2018, ca fiind ilegală.

S-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2017/19 din 26 septembrie 2019 pe marginea cererii prealabile, ca fiind ilegală.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze modificarea datei de stabilire a pensiei recalculate lui Oleg Godovaniuc, fixând aceasta la 12 octombrie 2009.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze achitarea diferenței pensiei recalculate lui Oleg Godovaniuc în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 12 octombrie 2009 (f.d. 38, 40-43 recto-verso).

La 13 august 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.45). Hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de apelant la 25 septembrie 2020 (f.d.47), iar apelul motivat a fost depus la 22 octombrie 2020.

Astfel, instanța de recurs constată că la demararea căii de atac în ordine de apel, Casa Națională de Asigurări Sociale a respectat termenul de atac instituit la art. 232 din Codul administrativ.

Prin decizia din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 81, 82-92).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că, prin prisma art. 54 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Prin urmare, Casa Națională de Asigurări Sociale este obligată să achite în beneficiul lui Oleg Godovaniuc, începând cu data de 12 octombrie 2009, diferența pensiei recalculate. În caz contrar, respingerea acestei cerințe va duce la încălcarea dreptului de proprietate al reclamantului asupra părții de pensie neprimită, din motive imputabile organului care a stabilit pensia.

La 17 februarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și emiterea unei decizii noi (f.d. 93).

La 25 martie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 100-103, 104).

În motivarea recursului, în esență a invocat că instanțele inferioare au aplicat eronat normele de drept material, deoarece prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a stabilit că intimatul are o vechime în muncă de 31 de ani, însă, nu s-a menționat că această vechime era la situația din anul 2009. Respectiv,

instanța de judecată nu a recunoscut un drept al intimatului deja existent la data eliberării din serviciu – 12 octombrie 2009.

În opinia recurente, instanțele inferioare au extins termenul de executare a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru. Or, în această hotărâre nu este menționată data pensionării, instanța de judecată nu s-a expus în privința datei efectuării recalculării vechimii în muncă sau despre perioada efectuării recalculării vechimii în muncă.

La fel, instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale a executat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, efectuând toate indexările pensiei intimatului din 2010.

Finalmente, Casa Națională de Asigurări Sociale a considerat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că, prin prisma art. 54 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, sumele neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite de timp. Or, în acest sens urma a fi examinată admisibilitate acțiunii sub aspectul respectării termenului de adresare în instanța de judecată. La caz, însă, instanțele inferioare nu s-au expus asupra faptului că reclamantul a omis termenul de adresare în instanța de judecată și au examinat acțiunea în fond fără a o repune în termen.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat prin cererea de recurs casarea integrală a deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie respinsă ca inadmisibilă acțiunea depusă de Oleg Godovaniuc.

La 29 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului copia recursului motivat depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, explicându-i dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs. Însă, până la examinarea admisibilității recursului, Oleg Godovaniuc nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 09 februarie 2021. La 17 februarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat (f.d. 93). Conform avizului de recepție a corespondenței DS8001233884AS decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurente la 05 martie 2021 (f.d. 96). Motivarea recursului a fost depusă la 25 martie 2021 (f.d. 104).

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că recurenta s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. În acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Argumentul recurenței, precum că Oleg Godovaniuc a omis termenul de adresare în instanță cu acțiune în contencios administrativ, fapt ce ar constitui temei de admisibilitate a recursului, nu poate fi acceptat, deoarece prin refuzul admiterii cererii petiționarului nr. G-2071/19 din 26 septembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale nu i-a furnizat lui Oleg Godovaniuc informația cu privire la exercitarea căilor de atac, așa cum o obligă norma art. 124 din Codul administrativ.

Potrivit art. 209 alin. (2) din Codul administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, reclamantul în termen util a înaintat în instanța de judecată acțiunea în contencios administrativ.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentă este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh